

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/157/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207216
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:8319207216.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Gécióvej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o mal. G. V. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťa matky Mgr. U. E. nar. XX.X.XXXX bývajúcej vo E. č. XX zastúpenej JUDr. Jánom Kizivatom advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Michalovciach na ul. Kpt. Nálepku č. 8 a otca U. V. nar. X.X.XXXX bývajúceho v Q. na ul. Prof. Z. č. X v konaní o zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 23P/189/2019-93 z 25.2.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil v zmysle ustanovenia § 65 ods. 1, 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Konštatoval, že vyživovacia povinnosť otca k maloletej je aktuálne upravená rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/78/2015 - 124 zo dňa 25.11.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoP/64/2016 - 145 zo dňa 30.6.2016 tak, že otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. Zuzany sumou 100 eur mesačne. Vykonaným dokazovaním zistil, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca k maloletej G. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/3/2018-133 z 15.5.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 7CoP/187/2018-166 z 29.3.2019, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý. Otec má okrem mal. G. vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére S. nar. XX.X.XXXX. Zo spisu konajúceho súdu sp. zn. 15Pc/1/2018 (konanie o zníženie výživného pre plnoleté dieťa) súd zistil, že rozsudkom č.k. 15Pc/1/2018-225 z 20.3.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/45/2019-281 z 31.1.2020 súd znížil výživné otca voči S. V. zo sumy 180 eur na sumu 120 eur od 5.1.2018. Z predložených listinných dôkazov a pripojeného spisu sp. zn. 23P/3/2018 súd zistil, že v roku 2018 matka mala čistý priemerný mesačný zárobok 700 eur a poberala čiastočný invalidný dôchodok 201 eur. V roku 2019 mala matka čistý priemerný mesačný príjem 831,48 eur a poberá invalidný dôchodok 206,40 eur. Matka dňa 29.9.2018 uzavrela manželstvo a odvtedy žije v spoločnej domácnosti s oboma dcérami a manželom v rodinnom dome vo Fekišovciach. Čistý mesačný príjem manžela matky je 590 eur. Príjem matky v porovnaní s príjmom v roku 2018 sa zvýšil o sumu 40 eur v hrubom, keďže jednak ukončila magisterské štúdium, teda zvýšila si kvalifikáciu a tiež došlo k plošnému zvyšovaniu príjmov. Uviedla, že na jej strane došlo k nárastu nákladov na bývanie - náklady na vykurovanie rodinného domu a má zvýšené náklady na dochádzku do práce z obce Fekišovce do

Michaloviec. Mesačné náklady mal. G. sa zvýšili z dôvodov dochádzky z miesta bydliska (Fekišovce) do školy v Michalovciach, v septembri 2019 maloletá prekonala infekčnú mononukleózu, bola intenzívne liečená, hospitalizovaná, 3 mesiace užívala lieky. Aktuálne musí mať upravenú stravu (nízkotukovú) a zároveň berie výživové doplnky, na ktoré mesačne sú náklady vo výške 25 eur, nárast mesačných nákladov na hygienické potreby maloletej z dôvodu jej fyziologického vývinu, dospievania (maloletej začal menštruačný cyklus), nárast nákladov na ošatenie a obuv v dôsledku aktuálneho intenzívneho prirodzeného rastu maloletej. Otec okrem platenia výživného na maloletú žiadnym iným spôsobom na jej výživu neprispieva, neobdarúva ju pri príležitosti sviatkov, vôbec sa nestretáva s maloletou. Osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje výlučne matka. U otca došlo k zníženiu príjmu v roku 2019 (635 eur) v porovnaní s príjmom v roku 2018 (663 eur) o sumu 28 eur.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Uviedol, že už dva roky pracuje na Slovensku s príjmom okolo 620 eur, ale posledné roky má príjem okolo 550 eur. Z príjmu platí výživné na staršiu dcéru 120 eur, výživné na mladšiu dcéru 100 eur, čo sú najdôležitejšie výdaje, ďalej platí nájomné 100 eur mesačne, hypotéku 100 eur a má ďalšie výdaje na stravu a lieky, pričom aj on má právo na dôstojný život. Uviedol, že matka mal. zarába mesačne 900 eur, poberá invalidný dôchodok 210 eur, 45 eur z úradu práce a 220 eur ako výživné na deti, takže je to mesačne 1.100 eur, pričom má aj ďalší príjem, pretože sa znovu vydala a jej manžel prispieva do domácnosti, jeho príjem je okolo 600 eur, takže po spočítaní má matka k dispozícii takmer 1.700 eur, čo je nadštandardná suma pre okres Michalovce. Poukázal na to, že podľa výpovede matky výdavky maloletej G. sa zvýšili na dochádzku z miesta bydliska Fekišovce do školy v Michalovciach, avšak on nemôže platiť jej výdaje na cestovanie a benzín, pretože matka sa sama a dobrovoľne odsťahovala z Michaloviec, kde mala mal. G. do školy 500 metrov. Pokiaľ matka uvádza, že nijak neprispieva na maloletú okrem platenia výživného, poukázal na to, že sám nemá dostatok financií pre svoju potrebu a tak nemôže, hoci by rád nejako prispieval, ale finančná situácia mu to nedovoľuje. Matka sama uvádza, že sa jej príjem zvýšil o 131 eur, u neho naopak došlo k zníženiu príjmu, v roku 2019 mal príjem 635 eur v porovnaní s príjmom v roku 2018 v sume 663 eur. Uviedol, že nežije v minulosti, preto nie je možné brať do úvahy príjem z roku 2018 a z roku 2019. Žije v roku 2020 a jeho príjem je 510 až 550 eur mesačne. Z uvedených dôvodov vyplýva, že matka mal. G. má dostatočný až nadštandardný príjem a on má len minimálnu mzdu. Plateniu výživného sa nebráni, sú to jeho deti, ktoré má rád, ale v tejto situácii, keď má len obmedzený príjem je platenie výživného v sume 100 eur na maloletú priveľa. Žiadal preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a znížil výživné na mal. G. na sumu 50 eur mesačne.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že výdavky, na ktoré poukazuje otec maloletej v súhrne predstavujú 420 eur mesačne (120 eur výživné na plnoletú dcéru S., 100 eur výživné na mal. G., 100 eur mesačne splátka hypotéky, 100 eur mesačné nájomné) a teda pri tvrdenom príjme otca vo výške 620 eur má otec maloletej aj naďalej dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie svojich osobných potrieb. Nájomné, ktoré otec uvádza ako svoj pravidelný mesačný výdavok predstavuje úhradu za služby spojené s užívaním bytu v jeho výlučnom vlastníctve a výšku úhrad vie podľa jej názoru regulovať. Už v priebehu konania o vypořádanie BSM otec prejavil záujem nadobudnúť tento 2 izbový byt na ul. Prof. Z. č. X v Michalovciach do svojho výlučného vlastníctva, nakoľko byt užíval sám od 15.5.2015. Napriek tejto skutočnosti neuhrádzal služby spojené s jeho užívaním za obdobie od 01-07/2018, 09 a 11/2018, ani nedoplatok vzniknutý z vyúčtovania služieb za r. 2017, ktorý nárok si uplatnil správca bytového domu voči otcovi ako žalovanému v 1. rade a nej ako žalovanej v 2. rade v konaní na OS Michalovce pod sp. zn. 24C/94/2018, na základe čoho bol súdom vydaný platobný rozkaz, ktorým boli obaja žalovaní zaviazaní uhradiť žalobcovi 896,54 eur a trovy konania. Obdobne ako vo vyjadrení k návrhu sa vyjadrila aj k splácaniu hypotekárneho úveru, ku splácaniu ktorého otec nepristúpil a ona tak uhradila celkom sumu 2.285 eur (od 01/2018 do 08/2019), pričom uvedenú splátku úveru označuje otec ako pravidelný mesačný výdavok 100 eur. Konštatovala, že z uvedeného vyplýva, že otec neuhrádza riadne a včas ani ním deklarované mesačné výdavky a tieto uvádza výlučne účelovo v snahe dosiahnuť zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči mal. dcére. Tiež nie je zrejmé, na základe akých dôkazov a skutočností dospel k záveru, že jej mesačný príjem je 1.700 eur, keď ona svoj príjem riadne zdokladovala a preukázala, pričom nepopiera, že jej mesačný príjem sa od 01/2020 zvýšil o 40 eur brutto, nie však o 131 eur ako tvrdí otec. Zotrvála na tom, že jej mesačný príjem je 850 - 900 eur netto, poberá čiastočný invalidný dôchodok 210 eur a na obe deti daňový bonus 49,90 eur mesačne. Je pravdou, že mesačný príjem jej manžela je 600 eur, poukazuje však na to, že zo svojho príjmu sa jej manžel podieľa na úhrade nákladov spojených s vedeným spoločnej domácnosti a zabezpečovaním s tým súvisiacich potrieb a z tohto príjmu hradí aj výdavky, ktoré vznikajú na jeho strane. Z tohto dôvodu nemožno tento príjem

považovať za jej ďalší príjem, s ktorým by mohla voľne nakladať. Uviedla ďalej, že k jej presťahovaniu sa spolu s deťmi do obce Fekišovce došlo z dôvodu, aby dcéram boli zabezpečené vhodnejšie priestorové podmienky pre ich vývoj a vývin a zvýšený štandard bývania. Otec namiesto vnímania tohto aspektu poukazuje výlučne na zvýšené výdavky súvisiace s cestovaním do Michaloviec. Citujúc § 75 ods. 1 ZoR uviedla, že z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pri určovaní výživného sa prihliada na dva základné aspekty, a to na odôvodnené potreby oprávneného, v tomto prípade mal. G. na jednej strane ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, t.j. otca na strane druhej. Výživné pre mal. G. bolo určené rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 23P/78/2015-124 z 25.11.2015, t.j. v čase keď mal. G. bola žiačkou prvého stupňa ZŠ. Od tohto času došlo ku zmene pomerov na strane maloletej, ktorá v súčasnosti je žiačkou druhého stupňa ZŠ, čo možno podľa jej názoru s prihliadnutím na zvýšené potreby mal. dcéry považovať za zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživného. Napriek tejto skutočnosti však rešpektovala vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom OS Michalovce z 25.11.2015 a nepodala návrh na zvýšenie výživného. Z doposiaľ vykonaného dokazovania podľa jej názoru nevyplýva, že by u otca došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudku OS Michalovce z 25.11.2015 (§ 78 ods. 1 ZoR) spočívajúcu v znížení výživného pre mal. G.. Vo vzťahu k príjmu otca v sume 510 až 550 eur uviedla, že z dokladov predložených otcom je zrejmé, že jeho priemerný príjem v roku 2019 bol v sume 635 eur a je možné predpokladať obdobný, prípadne vyšší jeho príjem aj v roku 2020. Zároveň je zrejmé, že na strane otca došlo k priaznivej zmene pomerov spočívajúcich v znížení výživného vo vzťahu k plnoletej dcére S. zo 180 na 120 eur mesačne. S poukazom na § 62 ods. 4 ZoR uviedla, že osobná starostlivosť o deti je poskytovaná výlučne z jej strany, pričom jediná forma, ktorou otec zabezpečuje starostlivosť o deti je poskytovanie výživného a aj táto forma výkonu rodičovských práv a povinností je z jeho strany plnená značne nepravidelne, čo je aj dôsledkom prebiehajúceho exekučného konania voči otcovi ako povinnému. Napriek tvrdeniu otca, že má svoje deti rád sa táto forma tvrdeného citu k jeho dcéram prejavuje výlučne hradením výživného a podávaním opakovaných návrhov na zníženie vyživovacej povinnosti, pričom otec nevykonáva osobný styk s dcérami a o tieto sa podľa jej názoru nezaujíma ani ich inak nekontaktuje a to ani v rámci rôznych sviatkov, ktoré uplynú bez akýchkoľvek darov alebo drobností z jeho strany. Vo vzťahu k trovám konania poukázala na § 55 CMP a uviedla, že vyživovacia povinnosť otca k mal. G. a v tom čase mal. S. bola upravená rozsudkom OS Michalovce č.k. 23P/78/2015-124 z 25.11.2015, právoplatným dňa 21.7.2016. Návrhom zo 14.12.2016, teda 5 mesiacov po právoplatnej úprave pomerov sa otec domáhal zníženia výživného na v tom čase mal. dcéry v konaní vedenom na OS Michalovce pod sp. zn. 23P/296/2016. Rozsudok OS z 22.8.2017 nadobudol právoplatnosť 15.11.2017. Následne sa otec v konaní vedenom na OS Michalovce pod sp. zn. 23P/3/2018 domáhal zníženia výživného k mal. dcére G., pričom návrh na začatie konania doručil súdu 5.1.2018, t.j. ani nie dva mesiace od právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 23P/296/2016. Predmetné konanie bolo právoplatne skončené 18.6.2019 a to zamietnutím návrhu otca. Súčasné súdne konanie je vedené na základe návrhu otca z 2.9.2019, ktorý bol súdu doručený 2.9.2019, teda ani nie tri mesiace po právoplatnom skončení predchádzajúceho konania o zníženie výživného pre mal. G.. Uvedené konanie otca predstavuje pre ňu značnú finančnú záťaž vo forme povinnosti úhrady trov právneho zastúpenia za účelom ochrany práv a právom chránených záujmov ako jej tak aj mal. G., pričom predmetné návrhy na zníženie výživného podľa jej názoru žiadnym spôsobom nepreukazujú zmenu pomerov na strane otca. Z uvedeného je zrejmé, že otec si nielenže riadne a včas neplní svoju vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k mal. G. a plnoletej S., čoho dôkazom je aj vedené exekučné konanie, ale zároveň svojimi úkonmi spôsobuje aj ďalšie výdavky a náklady na jej strane. Opakované návrhy zo strany otca na zníženie výživného na jeho dcéry, ktoré podľa jeho vyjadrenia má naozaj rád, považuje za návrhy šikanózne a podávané len preto, že súdne konanie je oslobodené od poplatkovej povinnosti navrhovateľa a otcovi doposiaľ nevznikla povinnosť uhradiť jej trovy konania. S ohľadom na všetky okolnosti prípadu má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky upravené v § 55 CMP na priznanie náhrady trov konania v jej prospech. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vyčíslila spolu s DPH v sume 1.062,86 Eur a žiadala ich priznať na účet jej právneho zástupcu.

5. Otec v doplnenom podaní dňa 18.5.2020 uviedol, že ďalej žiada o zníženie výživného pre mal. G. nakoľko sa vyskytli nové okolnosti a mal. G. momentálne nenavštevuje školské zariadenie, žiadne krúžky a nevykonáva iné záujmové činnosti a preto je 50 eur dostatočná suma tak ako navrhuje.

6. Matka vo vyjadrení k podaniu otca uviedla, že je pravdou, že v dôsledku pandémie COVID-19 mal. G. nenavštevovala ZŠ od 16.3.2020. Táto skutočnosť však nemá priaznivý dopad na finančné potreby a nároky mal. dcéry, ktoré je potrebné zabezpečiť. Poukázala na to, že stravovanie mal.

dcéry v školskej jedálni predstavuje s ohľadom na to, že obedy sú bezplatné, finančne nenáročnejšiu alternatívu. Pobyt maloletej v domácom prostredí od 16.3.2020 práve naopak predstavuje zvýšenie výdavkov na stravu, nakoľko je potrebné zabezpečiť maloletej celodennú stravu a teda aj obedy, ktoré boli v rámci ZŠ bezplatné. Sústavný pobyt maloletej v domácom prostredí predstavuje tiež zvýšené náklady na služby spojené s užívaním rod. domu, v ktorom mal. dcéra žije, nakoľko sú tieto služby konzumované aj v čase, kedy by za normálnych okolností bola v škole. V rámci online výučby je potrebné zabezpečenie internetového pripojenia, čím dochádza k zvýšeniu spotreby najmä el. energie. Nakoľko technické vybavenie v domácnosti, najmä počítač je staršieho dáta a svojimi technickými parametrami už nespĺňa predpoklady na jeho sústavné používanie v rámci online výučby, zvažuje zabezpečenie nového počítača, ktorý by spĺňal požadované predpoklady pre zabezpečenie bezproblémového vzdelávania sa mal. dcéry. V rámci online výučby je potrebné disponovať aj napr. skenerom, keďže zadávanie domácich úloh prebieha v mnohých prípadoch tak, že deti majú vypracovať úlohy v pracovných zošitoch a tieto následne zaslať elektronickou formou svojim pedagógom. Z uvedeného je zrejmé, že samotný pobyt mal. dcéry doma nepredstavuje zníženie nákladov nevyhnutne potrebných pre zabezpečenie výživy a výchovy maloletej, ale práve naopak, táto mimoriadna situácia si vyžaduje vynaloženie nepredvídaných jednorazových nákladov. Konštatovala, že ak by pandémia COVID-19 bola dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti vo vzťahu k mal. dcére, jej ukončenie by následne vyvolalo potrebu ďalších súdnych konaní o úpravu vyživovacej povinnosti. Mala za to, že v danom prípade nedošlo k takým zmenám pomerov, ktoré by odôvodňovali čo i len čiastočné zníženie vyživovacej povinnosti otca k mal. G..

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zastáva názor, že mal. G. má právo na výživné v takej výške, aby životná úroveň dieťaťa zodpovedala životnej úrovni povinného rodiča. Právo dieťaťa na zabezpečenie primeraného výživného je prvoradé pred rôznymi nadštandardnými doplnkami ako sú splátky hypoték, pôžičiek, lízingov či úverov. Z uvedeného dôvodu zotrval na svojom vyjadrení prednesenom na pojednávaní dňa 25.2.2020 v právnej veci o zníženie výživného vedeného pod sp. zn. 23P/189/2019 na OS Michalovce.

8. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o zmene výživného, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe

odvolacieho súdu. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie dôsledne a precízne vysporiadal i s odvolacou argumentáciou otca, ktorá tvorila jeho obranu už v konaní na súde prvej inštancie a len samotný odlišný názor účastníka konania, teda v tomto prípade otca mal. G., nečiní rozsudok nesprávnym, či nezákonným.

13. K otcom namietanému odvolaciemu dôvodu, a to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné uviesť, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP) a vyhodnotenie uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, teda relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam, zákonnosti z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania a z hľadiska pravdivosti, teda hodnovernosti jeho zdroja. Následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov môže v zásade dôjsť len nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, prípadne porušením pravidiel formálnej logiky. Posúdenie zmien pomerov, ktoré nastali od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a hodnotiace úvahy súdu, na základe správne a zákonne vykonaných dôkazov bez mylnej interpretácie z nich vyvedených skutočností však nie je možné považovať za nesprávne skutkové zistenie.

14. Súd prvej inštancie správne a v súlade so zákonom vyhodnotil aktuálne pomery rodičov, ako aj mal. G. a správne zdôraznil, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich povinnosťou zákonnou, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené. Pokiaľ rodič plánuje zmenu v oblasti zamestnania, bývania, investícií, či počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to aj s predpokladom neustále sa zvyšujúcich potrieb oprávnených detí. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch, neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu.

15. Z preskúmaného spisu nevyplýval žiaden ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý by odvolací súd mal akceptovať odvolacie námietky otca a znížiť výživné pre mal. G. a dodáva, že doterajšie výživné je vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca aj po zohľadnení ďalšej vyživovacej povinnosti otca k plnoletej S.. Konajúci súd vyhodnotil správne a v súlade so Zákonom o rodine, že nebola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov na strane otca odôvodňujúca zníženie výživného. Zmeny, ktoré nastali na strane otca podstatným spôsobom neovplyvnili jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť doposiaľ určeným výživným, najmä s prihliadnutím na to, že od predchádzajúcej úpravy výživného uplynulo obdobie šesť rokov a odôvodnené potreby mal. G. sa neustále zvyšujú v dôsledku jej rastu a školskej dochádzky, preto zníženie výživného by v tomto prípade znamenalo posunúť zodpovednosť otca za zdravie a život maloletej na matku, ktorá sa osobne o ňu stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť jednak osobou starostlivosťou, ako aj uspokojovaním potrieb maloletej spontánne a postupne tak, ako jej potreby vznikajú a je nepochybné, že podiel matky na výživnom je podstatne vyšší ako podiel otca na plnení vyživovacej povinnosti, nakoľko doposiaľ určené výživné v sume 100 Eur mesačne predstavuje denné výživné 3,33 Eur, preto je bez právneho významu ekonomická a príjmová situácia matky, na ktorú poukazuje otec v odvolaní a nemôže byť ani dôvodom na zníženie výživného od otca maloletej. Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa vyporiadania BSM odvolací súd zdôrazňuje, že vyporiadaním BSM sa majetkové pomery bývalých manželov, teda rodičov maloletého dieťaťa žiadnym spôsobom nezmenili, pretože došlo len k rozdeleniu majetku, ktorý vlastnili za trvania manželstva a zároveň nebolo preukázané, že by niektorý z manželov nadobudol väčší podiel a nemôže to mať žiaden vplyv na posúdenie majetkových pomerov rodičov tom smere, či sa zlepšili alebo zhoršili. Pokiaľ otec argumentoval zhoršeným zdravotným stavom, tento pretrváva už viac ako dvanásť rokov. Odvolacia námietka otca o splácaní úveru je nedôvodná, pretože nie je prednostnou pohľadávkou a nemá prednosť pred vyživovacou povinnosťou pre maloleté dieťa.

16. Odvolací súd nepovažoval za potrebné zaujímať stanovisko k ďalším argumentom rodičov v odvolacom konaní, pretože sa netýkajú podstatných skutočností potrebných pre rozhodnutie o zmene výživného, pričom je potrebné konštatovať, že sa skôr preklenuli do roviny emotívnej a invektívnej.

17. Za danej situácie odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že doposiaľ určené výživné napriek zmenám pomerov, ktoré u účastníkov konania nastali, zodpovedá základným kritériám určovania výživného, i keď odôvodnené potreby mal. G. sa podstatným spôsobom zvýšili, avšak ich uspokojovanie je limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením, pričom zároveň reagoval na podstatnú odvolaciu argumentáciu otca.

18. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

21. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

22. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Konania vedené podľa zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok sa podstatným spôsobom líšia od sporových konaní vedených podľa zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Sporové konanie plní reparačnú funkciu tým, že v jeho rámci dochádza k riešeniu určitého už jestvujúceho sporu o právo t.j. konkrétneho právneho konfliktu. Naproti tomu, mimosporové konanie plní funkciu preventívnu, pričom jeho cieľom je (v spoločensky najdôležitejších oblastiach), zabezpečiť úpravu pomerov účastníkov do budúcnosti. Rozdiely medzi oboma druhmi konaní sa prejavujú nielen v spôsobe začatia konania, v postavení účastníkov, v odlišných možnostiach dispozície konaním, v aplikácii rozdielných procesných zásad, ale aj v otázke náhrady trov konania. Rozdiel od sporového konania, kde sa náhrada trov zásadne riadi zásadou úspechu vo veci, v mimosporových konaniach primárne platí, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, pričom výnimky vyplývajú len z ustanovení § 53 až 55 CMP.

24. Prvú výnimku predstavujú konania vo veciach určenia rodičovstva a vo veciach notárskych úschov, v ktorých vzhľadom na povahu týchto konaní, zákon pripúšťa rozhodnutie o náhrade trov konania podľa zásady úspechu v konaní (§ 53 CMP). Druhou výnimkou je tzv. separácia nákladov (§ 54 CMP), kedy môže súd zaviazat účastníka na náhradu trov konania, ktoré by bez jeho zavinenia neboli vôbec vznikli (napr. v dôsledku neodôvodneného nedostavenia sa na pojednávanie a pod.). Pri rozhodovaní o separátnych trovách však nemožno prihliadať k úspechu v konaní, ani k zavineniu zastavenia konania, nakoľko náhradu (separátnych) trov konania môže znášať aj ten účastník, ktorý mal v konaní úspech (§ 53 CMP), pokiaľ druhému účastníkovi spôsobil vznik trov svojim procesným zavinením. Treťou a poslednou výnimkou je možnosť súdu priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP). Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať, preto materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

25. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že na prejednávany prípad nedopadá ustanovenie § 53 CMP (nakoľko nejde o konanie o určenie rodičovstva alebo konanie vo veciach notárskych úschov) ani § 54 CMP, preto sa zaoberal len otázkou, či by mohol v danej veci prichádzať do úvahy dôvod na priznanie náhrady trov, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé tak, ako žiadala matka z dôvodu, že opakované návrhy zo strany otca na zníženie výživného na jeho dcéry, ktoré podľa jeho vyjadrenia má naozaj rád, považuje za návrhy šikanózne a podávané len preto, že súdne konanie je oslobodené od poplatkovej povinnosti a otcovi doposiaľ nevznikla povinnosť uhradiť

jej trovy konania, preto v danom prípade nie sú splnené podmienky upravené v § 55 CMP na priznanie náhrady trov konania v jej prospech. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade matka ako jediné kritérium pre priznanie nároku na náhradu trov konania uvádzala „bez dôvodnosť a šikanóznosť“ návrhu otca na zníženie výživného (kde majú obaja rodičia rovnaký pomer účasti na veci a konaní), ktorý dôvod však v zmysle § 55 CMP nie je relevantný. Bezprostredne relevantným nie je totiž to, ktorý účastník konanie inicioval, prípadne ktorý účastník navrhol vykonanie konkrétneho dôkazu pojednávania, tiež nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by mal súd priznať matke náhradu trov konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastúpením. Rovnako nemožno považovať návrh otca na zníženie výživného za šikanózný, pretože o tom či je uplatnený nárok na súdnu ochranu dôvodný alebo nie posudzuje a rozhodne výlučne súd v civilnom konaní na základe vykonaného dokazovania a nie účastník konania alebo jeho právny zástupca. Pretože v danej veci zníženia výživného došlo k zníženiu výživného pre plnoletú S. rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 23P/75/2015-124 dňa 25.11.2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Košice č.k. 8Co/45/2019-281 dňa 31.1.2020, preto nie je možné považovať návrh otca na zníženie výživného za šikanózný, resp. účelový v takom rozsahu, aby opodstatňoval priznanie nároku na náhradu trov konania podľa § 55 CMP.

26. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania, ktoré si uplatnila matka rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (ust. § 396 CSP, v spojení s ust. § 52 CMP), keďže v konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a zároveň nezistil žiadne okolnosti nasvedčujúce tomu, žeby to bolo spravodlivé (§ 55 CMP).

27. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).